

Kjære lesere

Det bladet du nå holder i hånden representerer et symbolsk håndtrykk til Stavanger Museums medlemmer, venner og andre som er opptatt av muséets ve og vel. Vi har lenge innsett at kontakten med våre nærmeste støttespillere har vært for dårlig. Det forsøker vi å gjøre noe med nå.

Mange opplever museum som noe støvet, gammeldags og isolert og selvfølgelig er det gode grunner til det. En institusjon som er forpliktet til å ivareta gjenstander og andre minner fra fortid og nåtid, må nødvendigvis være annerledes enn det meste andre som fyller hverdagen vår med flyktige sanseinntrykk.

Men muséet vårt er allikevel langt fra kjedelig, stillestående eller bortgjemt. Over 60.000 mennesker besøkte utstillingene våre i fjor, flere enn noen gang tidligere. Bak kulissene foregår det mye spennende aktivitet som ikke påkaller de store avisoverskrifter, men som er like viktig og interessant for det.

"Museums-Tidende" skal først og fremst være et informasjonsorgan som formidler glimt fra dagliglivet på Stavanger Museum. Men samtidig håper vi også at du lar deg friste til å skrive korte innlegg, spørsmål eller på annen måte bidra til å gjøre bladet leseverdig.

Harald Hamre

Iddisar på Europa-turné

Hermetikkmuséet sender i begynnelsen av mai utstillingen Iddis - Sardine Tin Labels from Norway ut på vandring til syv Nordsjøbyer. Kjernen i utstillingen er Iddisklubben "Norway Brand"'s London-utstilling. Denne er supplert med en kort presentasjon av Stavanger og Hermetikkmuséet.

Vandretstillingen har blitt til i samarbeid med North Sea Society som har ansvaret for den praktiske gjennomføringen av utstillingsturnéen. Foreløpig er det avtalt at utstillingen skal vises i muséer i følgende byer: Hull,

Dunkerque, Antwerpen, Bremerhaven, Esbjerg, Aberdeen og Glasgow.

Hensikten med vandretstillingen er å bidra til kulturutveksling mellom Nordsjølandene. Dette betyr at vi også håper å få reaksjoner tilbake fra de ulike visningsstedene. Hvert sted har forpliktet seg til å supplere utstillingen med montasjer av etiketter som er produsert i de enkelte land. Et utvalg av disse skal dessuten sendes til Hermetikkmuséet og innlemmes i muséets samling. Vandretstillingen blir dermed begynnelsen på et faglig samarbeid mellom muséer i flere land. Håpet er at en dermed skal kunne påvise både slektskap og forskjeller i markedsføringen av bl.a. hermetikk. Lykkes vi med å få inn et rikt utvalg av etiketter burde mulighetene være gode for å få til en større utstilling av internasjonale etiketter i Stavanger i 1992.

John Gunnar Johnsen

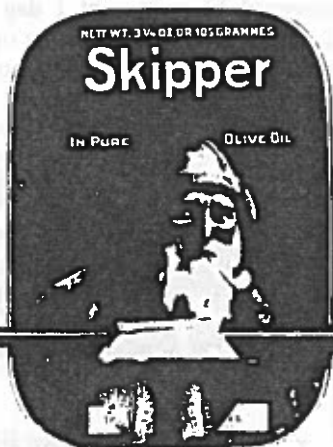
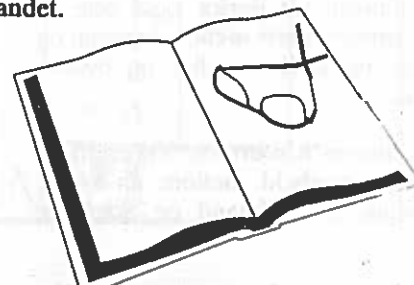
Bruk biblioteket!

Stavanger Museums bibliotek er et tverrfaglig forskningsbibliotek. Det består hovedsaklig av litteratur innen de fagområder muséet dekker, nemlig zoologi (spesielt ornitologi), kunst og kulturhistorie, lokalhistorie, etnologi, sosialhistorie og sjøfartshistorie.

Det meste av litteraturen kommer inn ved kjøp og fra bytte-forbindelser. De fleste av våre seriepublikasjoner kommer inn som bytte for vår årbok.

Biblioteket er bygget opp primært til bruk for muséets ansatte i deres daglige, faglige arbeid og forskning. Men vi låner også ut til byens/regionens befolkning som er interessert i våre fagkretser. Den litteraturen vi ikke har anledning til å låne ut, kan brukes på vår lesesal som er åpen i vanlig kontortid.

Biblioteket er ellers mye brukt av alle våre universitetsbibliotek og andre vitenskapelige institusjoner over hele landet.

Søndags-konsertene på Ledaal starter opp igjen

Våren 1990 arrangerte Stavanger Museum en serie søndagsmatinéer i festsalen på Ledaal. Tiltaket ble svært godt mottatt av musikere, publikum og av media.

Manglende midler stoppet konsertplanene høsten 1990.

Fra 7. april vil muséet stå for 10 konserter igjen. I en tid hvor muséet legger større vekt på aktiv publikumsformidling av anleggene, er målsettingen at konsertene i festsalen kan bli en permanent aktivitet vår og høst.

Bøker for salg på Stavanger Museum

- Nerheim/Utne: Under samme stjerne (1990). Rederiet Peder Smedvig 1915 - 1990. Kr. 190,-
 - Jan Hendrich Lexow: Kunst, kultur og historie (1988). Jan Hendrich Lexow 70 år. Kr. 120,-
 - John G. Johnsen: Iddisar (1988). Uvurderlig for samlere. Kr. 220,-
 - Harald Maaland: Fra bispesete til borgerby (1981). Stavanger 1530 - 1630. Kr. 20,-
 - Harald Hamre: Skipsfarten i Stavanger i 1870 - åra (1985). En næringsøkonomisk undersøkelse. Kr. 80,-
- Prisene er ekskl. porto. Bøkene bestilles enten skriftlig eller ved å ringe muséet i kontortiden 8 - 15. Vi har også gamle årbøker for salg.

Kultur møte på Stavanger Museum

I samarbeid med Internasjonalt Kultursenter og Norsk Oljemuseum åpnet Stavanger Museum 20. januar vandretstillingen "Kultur møte" i muséets foredragssal. Utstillingen tar utgangspunkt i dagens innvandrersproblematikk og belyser dagens problemer gjennom å se på hvordan nordmenn i et historisk perspektiv har opplevd og taklet møtet med mennesker fra andre kulturer. Man vandrer gjennom historien fra vikingferdene på 800 og 900 - tallet til nordmenns utvandring til Amerika i forrige århundre. Et annet møte som beskrives er møtet mellom bygdefolk og pengesterke engelskmenn og tyskere etter at Norge ble oppdaget som turistmål på midten av 1800 - tallet.

Kultur møter har både positive og negative sider og er ikke så rent sjelden meget konfliktfylte. Og et kultur møte kan like gjerne finne sted mellom ulike grupper av nordmenn. Utstillingen tar derfor også opp to slike møter; møtet mellom bymann og bonde og mellom rallar og bygdefolket.

Utstillingen "Kultur møte" er resultatet av et samarbeid mellom en rekke museum i Hordaland og Sogn og

Fjordane. Med støtte bl. a. fra Statens Museumsråd er utstillingen laget som et prøveprosjekt for utvikling av regionalt utstillingssamarbeid.

Avdelingsleder Ove Magnus Bore ved Stavanger Museum var i sin tid med i den prosjektgruppen som sto for utstillingsarbeidet.

For å knytte utstillingen nærmere til lokale forhold ble det laget et tillegg med informasjon om det internasjonale miljøet i Stavanger belyst gjennom oljevirkingskraften og byens representasjon fra ulike kulturer.

Ved bl. a. å rette søkelyset mot nordmenns situasjon som innvandrere i fremmede land er utstillingen ment å være bevisstgjørende og oppklarende for folks forhold til dagens innvandrere i vårt eget land.

Utstillingen ble åpnet av formann i Stavanger Museums direksjon, Ole A. Tomasgaard. I sin tale understreket Tomasgaard bl. a. at det i dag er særlig viktig å forebygge en ny oppblomstring av fremmedhat i kjølvannet av hendelsene i Golfen.

Utstillingen har vært åpen hver søndag i muséets åpningstid og etter henvendelse mandag til fredag i muséets kontortid. I tilknytning til utstillingen har det vært presentert internasjonalt kulturinnslag, og eksotisk mat. Siste utstillingsdag var søndag 16. februar.

Ove Magnus Bore

Norges største samling av sølvkanner?

Fredag 8. mars ble overrekkelsen av Tousamlingen markert i museets kafeteria. Ringnes Tou Bryggeri besluttet å gi hele samlingen, bestående av 9 sølvkanner, til Stavanger Museum.

Fra slutten av 1500-tallet og fram til midten av 1700-tallet var sølvkannen et av de norske gullsmeders fremste produkt. Kannen hadde hengslet lokk, ble brukt til øl og var først og fremst et felles drikkekar som gjerne ble sendt på rundgang rundt bordet. Kannene var kunstprodukt av fremste klasse og hørte dermed hjemme først og fremst hos det rike borgerskap og blant embetsmenn i by og på land. Innførsel av te og kaffe på 1700-tallet endret rikfolks drikkevaner. Sølvkannen ble etter hvert i større grad å finne på bordet til de mest velstående bønder rundt omkring i landet. De var beregnet til store anledninger som fest og begravelse.

Tousamlingen viser utviklingen av sølvkannen fra 1680-tallet til begynnelsen av 1800-tallet. De fleste kan steddrestes til Bergen og Stavanger. Særlig interessant er det at samlingen inneholder to kanner fra gullsmedmester Jon Jørgensen Feiff som hadde privilegium som eneste gullsmed i Stavanger i tiden 1668 - 1690. Feiff var en framstående mann i byens samfunnsliv, og var i en periode også byens borgermester. Få av hans arbeider er kjent. En av Tousamlingens kanner er trolig utført av Feiff selv, den andre av hans svenn Peter Dorenfeldt.

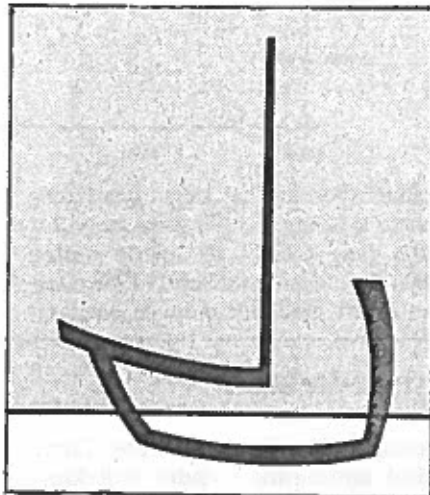
Stavanger Museum hadde fra før av fire sølvkanner fra samme periode. Ved denne gaven har Stavanger Museum fått en av de fineste samlinger av sølvkanner som i dag kan sees ved norske muséer.

Søndag 21. april inviterer Stavanger Museum til familiedag på Breidablikk.

Barneaktiviteter i låvemuséet. Fjordhesten og landets eneste kommunalt ansatte geit kommer. Opplesning og musikk i hovedhuset. Servering på låven.

Skipskiste sakna

I september 1990 var Stavanger by så heldig å få vitjing av "Pauline", den velkjende nordlandsjekta bygd i 1897 som har vore nytta i så mange norske filmar og TV-framsyningar, og ikkje minst er kjend for seglas til Arkhangelsk i 1986. Eit praktfullt syn var ho der ho låg på Vågen, med sin ranke baug og breie bak, ein flott representant for det beste i norsk fartøybygging- og bevaring.

"Åpent hus" på Revtingen, Stavanger Museums ringmerkjingsstasjon søndag 5. mai kl. 9 - 15.

Vårens sjanse for alle til å høre og se hvordan merking av fugl foregår. Du får også svar på spørsmål om resultat av tidligere merking.

Dessverre er det ikkje alle som ser verdien i å ta vare på eit slikt fartøy. Einvan nytta nattemørket til å forsyne seg av "Pauline" sine skattar; ein laurdagsmorgon var toppseglet forsvunne saman med ei skipskiste full av gammalt seglmakarutstyr og ymse tauverk. Kva dette tapet har å seie for ei stifting med sprengde budsjett er ikkje vanskeleg å tenke seg.

Ein dag i januar fekk Sjøfartsmuséet melding om at nokon hadde observert eit gammalt segl på botnen av Vågen. Vi fekk organisert dykking saman med medlemmar av Havhesten undervannsklubb, seglet vart funne og tatt på land, og det viste seg å tilhøre "Pauline". Det vart sett i gang søk etter skipskista, utan hell. Dessverre var seglet så skada etter fleire månader i sjøen at det måtte kasserast.

Men enno er det håp om at skipskista med utstyr kan finnast ein stad. Kanskje vil ein finnar av ei skipskiste vere så ærleg at funnet blir meldt til oss.

Randi Skotheim

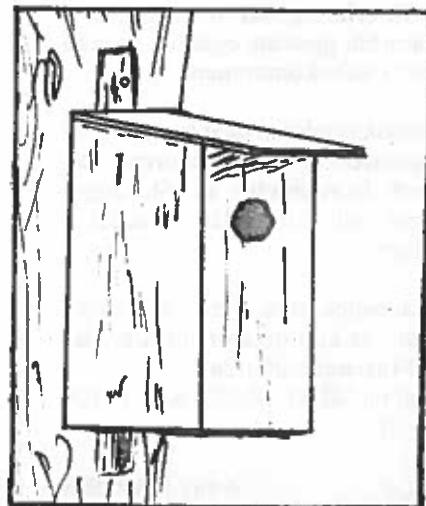
Årsmøte i VENNER AV BREIDABLIKK

Søndag 21. april kl. 17 er det årsmøte på Breidablikk. Etter årsmøte er det foredrag om Mozarts liv og hans musikk. Møtet er åpent for alle.

Fuglesang på arboretet

I løpet av høsten og vinteren har det blitt laget over hundre fuglekasser på muséet. Disse har nå blitt satt opp i Arboretet i Sandnes. Hensikten med dette prosjektet er å hjelpe de hullrugende fuglene, men også å tilføre Arboretet en ny trivselsfaktor for de besøkende. Odd Låtun har laget en paraboliskjerm, og vi har kjøpt hodetelefoner slik at vi kan være i stand til å fange opp sangen fra en enkelt syngende fugl. På fine vårvelder vil de besøkende i Arboretet kunne treffe Låtun med dette utstyret, og de vil kunne få en ypperlig demonstrasjon på hvordan de ulike fuglene som finnes i området synger.

Olav Runde

"Museumsstafetten" går sin gang

"Muséene løfter i flokk" skrev Stavanger Aftenblad da "Museumsstafetten" startet opp i januar. Så langt har det også bare vært positivt å høre om tiltaket.

Etter forespørsel fra publikumsavdelingen ved Stavanger Museum i oktober, ble minst 15 forskjellige muséer og lag med historisk tilknytning med i stafetten. Arrangementene startet 20. januar, og det planlegges en innholdsrik avslutning på Engøyholmen 16. juni.

Tilbudene er meget varierte. Flere av arrangementene er familiedager med aktiviteter for barn og voksne.

En finner også foredrag, byvandring, røyking av brisling, omvisning i kjente og mindre kjente muséer, orientering om planer for bygg som enda ikke er ferdig, busstur til utvalgte forminner og mat fra jernalderen.

Arrangørene er fra Stavanger med to unntak. Stavanger Museum har vært med i arbeidet med leikeutstillingen på Hå gamle Prestegard og deltar derfor i stafetten.

Flyhistorisk Museum Sola er med etter ønske fra flere i planleggingsfasen, og for å få erfaring om vi senere, hvis stafetten blir gjentatt, også bør ha med muséer i nabokommunene.

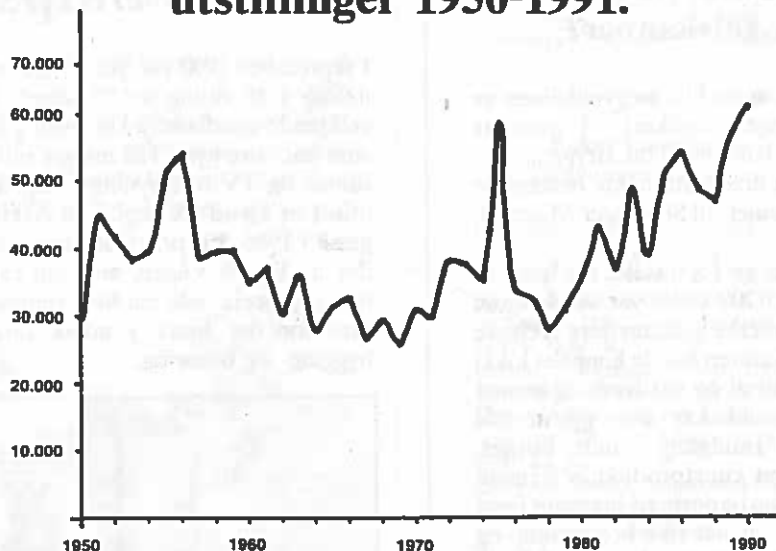
Museumskalenderen med oversikt over arrangementene og arrangørene kan fås ved henvendelse til Stavanger Museum eller til andre muséer i Stavanger.

Publikumstjenesten ved Stavanger Museum er koordinator for arbeidet med "Museumsstafetten".

Bli med på MUSEUMSSTAFETTEN våren -91!

Anne Berit Sæl

Registrert besøk ved muséets utstillinger 1950-1991.

Publikumsbesøket har steget betraktelig de siste ti årene. I 1990 passerte vi for første gang 60.000 og hadde nesten 15.000 flere besøkende enn i 1988. Dette er svært gledelig, men vil det fort-

sette? Og hva skyldes de store svingningene gjennom tidene? I de neste utgavene av "Museums-Tidende" vil vi forsøke å forklare noen av disse berg-og-dal-bevegelsene. Følg med!

Nye vedtekter.

Stavanger Museums årsmøte 7.mars vedtok enstemmig å endre vedtektene slik forrige årsmøte anbefalte. Vedtektene er nå oppdatert i forhold til den utvikling som har skjedd ved muséet siden 1978 da de forrige ble vedtatt. Blant annet har vi nå fått en utvidet formålsparagraf og en sammensetning av direksjonen som samsvarer med moderne prinsipper for ledelse. Direktøren skal ikke lenger være medlem av direksjonen, og dermed har en fjernet den uheldige dobbeltrollen som innebar at daglig leder skulle være med på å styre seg selv. Fra nå av skilles det klart mellom de som er valgt til å styre og den som har hovedansvaret for å sette styrets vedtak ut i praksis.

De nye vedtektene trer i kraft når de er endelig godkjent av fylkeskulturstyret.

Ansvarlig redaktør:

Harald Hamre

Redaksjon:

Rolf Hansen

Arvid Sandal

Jan Yngvar Salthe

Layout:

Jan Yngvar Salthe

Adresse:

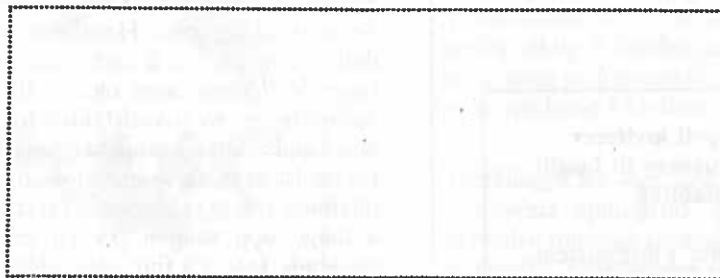
Museums-Tidende

Stavanger Museum

Muségaten 16

4005 STAVANGER

C-post

Avsender: Stavanger Museum
Muségaten 16
4005 STAVANGER
NORWAY